

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

BUITENGEWONE ZITTING 1974

22 MEI 1974

BEGROTING
van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap
voor het begrotingsjaar 1974

SECTOR NEDERLANDSE CULTUUR
Artikelen die tot de bevoegdheid van de Commissie voor onderwijs behoren
(Kunstonderwijs)

VERSLAG
namens de Commissie voor onderwijs
door Mevrouw P. D'HONDT-VAN OPDENBOSCH
aan de Commissie voor de begroting uitgebracht

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft op **22 mei 1974** de kredieten in verband met het kunstonderwijs behandeld.

Samenstelling van de Commissie :

Vaste leden :

Mevr. G. Craeybeckx-Orij, H. F. De Bondt, Mevr. W. De Meester-Demeyer, Mevr. P. D'Hondt-Van Opendenbosch, HH. E. Leemans, W. Mesotten, R. Otte, F. Swaelen, J. van Waterschoot.

HH. W. Claes, W. Calewaert, A. Laridon, Mevr. J. Nauwelaerts-Thues, H. J. Ramaekers.

HH. E. Bouwens, M. Coppieters, J. Somers, J. Vandemeulebroucke.

HH. G. Sprockeels, R. Bonnel, R. D'Haeyer, E. Vandersmissen.

Plaatsvervangers :

HH. P. Akkermans, J. Dupré, R. Uyttendaele, J. Van Canneyt, R. Van Rompaey.

HH. W. Content, H. Rubens, L. Tobback.

HH. W. Kuijpers, J. Vandekerckhove.

HH. E. Flamant, P. Poortmans.

Zie :

4-1 (B. Z. 1974) :

— N^r 1 : Ontwerp van decreet.

De Minister van Nederlandse Cultuur heeft de navolgende uiteenzetting gehouden.

Het kunstonderwijs, dat in onze welvaartstaat en in deze tijd van steeds toenemende vrije tijd en van groeiende culturele belangstelling, een voorname taak te vervullen heeft, kent een buitengewone bloei.

De grote belangstelling voor dit kunstonderwijs, die zich in de loop van de jongste jaren manifesteert bij de bevolking — vooral bij de jeugd en bij de overheden, heeft een gevoelige uitbreiding van dit onderwijs met zich gebracht. Deze expansie heeft tot gevolg een aanzienlijke stijging van het aantal leerlingen : 30 000 studenten in 1965 — 90 000 in 1974, alsmede een vermeerdering van het aantal scholen.

Het kunstonderwijs is onvervangbaar verbonden met de culturele promotie van harmonies, koren, toneelkringen, opleiding van kunstenaars en kunsttentoonstellingen. Zelfs de beroepsopleiding (bv. in de Conservatoria) is volledig geïntegreerd in het kunstleven (concerten) en kan er niet van losgemaakt worden.

In het kunstonderwijs onderscheidt men onderwijs met beperkt leerplan of naschoolsonderwijs en onderwijs met volledig leerplan of dagonderwijs.

Het kunstonderwijs met beperkt leerplan — muziekscholen, muziekacademies en scholen voor beeldende kunsten — telt voorbereidende, lagere en secundaire afdelingen.

Dit onderwijs stuurt enerzijds aan op het vormen van amateuristische kunstbeoefenaars en op zinvolle kunstinitiatie met het oog op een pedagogisch verantwoorde vrijetijdsbesteding.

Anderzijds voorziet het in een opening naar het hoger kunstonderwijs met het oog op het vormen van creatieve en uitvoerende kunstenaars.

Het kunstonderwijs met volledig leerplan van het hoger secundair niveau, de zgn. « Kunsthumaniora », zijn uiteindelijk een werkelijkheid geworden. In elke provincie bestaat minstens één afdeling kunsthumaniora beeldende kunsten.

Op 1 september 1972 startte bij elke van onze drie Koninklijke Muziekconservatoria een hogere secundaire afdeling — richting muziek (de zgn. kunsthumaniora).

Gezien de bijval en de noodzakelijkheid van deze afdelingen wordt overwogen ook in de andere provinciën gelij kaardige afdelingen op te richten.

Het Lemmensinstituut te Leuven is met dezelfde afdeling reeds van wal gestoken op 1 september 1971.

In de kunsthumaniora, met algemene en artistieke opleiding, wordt een pre-professionele opleiding gegeven, die direct voorbereidt op het hoger kunstonderwijs. Het einddiploma geeft eveneens toegang tot alle vormen van het hoger onderwijs in het raam van de wetgeving op de omnivalentie van de diploma's.

Deze cyclus moet bovendien een belangrijke schakel zijn in de verhoging van de algemene vorming en de status van de kunstenaar en van de leraar.

De inspectie van de algemene vakken valt onder de bevoegdheid van de Minister van Nationale Opvoeding. Gehoopt wordt dat een wederkerigheid tot stand zal komen wat de artistieke vakken in het algemeen vormend onderwijs aangaat.

Wat het hoger kunstonderwijs betreft mogen wij ons, naast het befaamd Lemmensinstituut, verheugen in het bezit van drie bloeiende Koninklijke Muziekconservatoria en een reeks hogere scholen voor beeldende kunsten, met daarnaast het Hoger Instituut voor Bouwkunst en Stede-

bouw en het Hoger Instituut voor dramatische kunst met zijn afdelingen Toneelspeelkunst en Kleinkunst.

In afwachting dat de « School voor Poppenspel » te Mechelen, die reeds internationale faam heeft verworven, in het hoger kunstonderwijs kan opgenomen worden, wordt op de begroting 1974 een speciale toelage van 600 000 F uitgetrokken.

Te betreuen is dat de vrije Sint-Lucasinstituten bij het Departement van Nationale Opvoeding blijven hangen, met al de nadelige gevolgen die daaraan verbonden zijn. Wij hopen dat zij spoedig zullen overgeheveld worden naar het kunstonderwijs.

Daar wij thans mogen bevestigen dat de kunstscholen over het Nederlandse taalgebied zodanig zijn gespreid dat aan de grootste demografische behoeften is voldaan, hebben wij ons voorgenomen bijzondere zorg te wijden aan de rationalisatie, aan de kwaliteit van het kunstonderwijs, aan de vorming van de leraars en aan de noodzakelijke herstructurering in die takken van het kunstonderwijs waar deze -herstructurering nog niet is gebeurd, namelijk in het muziekonderwijs.

Drie belangrijke experimenten zijn gaande :

— een, in de rijksmuziekacademie te Antwerpen, waar een methode wordt beproefd om de lessen in notenleer aantrekkelijker en efficiënter te maken;

— een, in de stedelijke muziekacademie van Turnhout, waar de Suzuki-methode wordt toegepast. Dit is een muziekinitiatie vanaf jeugdige leeftijd;

— een in de Rijksmuziekacademie te Anderlecht, waar kinderen van 6 tot 8 jaar in de muziek worden ingewijd.

De nadruk moet gelegd worden op het grote belang van de pedagogische afdeling die bij elk Koninklijk Muziekconservatorium werd opgericht met het oog op de vorming van de toekomstige leraars van onze muziekscholen.

Ik hoop dat in samenwerking met de Minister van Nationale Opvoeding aan de afgestudeerden van de Koninklijke Muziekconservatoria de gelegenheid zal geboden worden in deze pedagogische afdeling een diploma te behalen dat hun in staat stelt te onderwijzen in het secundair onderwijs.

Ingevolge de wet van 19 juli 1971 tot regeling van de structuur van het secundair onderwijs en de wet van 7 juli 1970 tot regeling van de structuur van het hoger onderwijs moet het muziekonderwijs belangrijke structuurwijzigingen ondergaan. Dit is voornamelijk het geval voor de Koninklijke Muziekconservatoria. Daaraan werken sedert geruime tijd verschillende werkgroepen wier taak weldra ten einde loopt. Wij hopen met de nieuwe structuren te kunnen starten vanaf het schooljaar 1975-1976.

Samen met de herstructurering wordt er gewerkt aan de wet op het hoger kunstonderwijs, die moet getroffen worden ingevolge artikel 16, § 2, van de wet van 7 juli 1970.

Het ligt voor de hand dat de hogere kunstinstituten in grote trekken eenzelfde structuur zullen vertonen als de andere instituten en dat zij zullen geklasseerd worden in opleidingen van het korte en het lange type.

Over de erkenning van de architectuurstudiën als opleidingsvorm van het lange type is nagenoeg iedereen het eens. Ik hoop dat deze wet spoedig zal worden goedgekeurd.

Als algemeen principe dient gesteld, dat in elke tak van de menselijke activiteit en van het onderwijs het hoog-

ste niveau moet kunnen worden bereikt. Het begrip « universitair niveau » mag niet worden beperkt tot het strikt intellectueel terrein, maar dient te worden aanvaard onder meer voor de artistieke opleiding.

* * *

Er werden geen bijzondere opmerkingen door de leden van de commissie naar voren gebracht.

De Verslaggever,	<i>De Voorzitter,</i>
P. DHONDT-VAN OPDENBOSCH.	E. BOUWENS.
